

brez šminke

“JLA” in družinska “idila” po slovensko

Simona Semenič: 5fantkov.si. Režija Jure Novak, Mestno gledališče ljubljansko.

Nika Leskovšek

Predstava 5fantkov.si je useslovenski postosamosvojitveni produkt, ki uprizarja alarmantno klavnost vsakdana z vsemi družbenimi anomalijami in psihopatološkimi pritlikinami skozi najbolj neposreden in neselektiven pogled: peterico deset- do enajstletnikov, ki se najprej igra nasilno fantovsko igrico JLA (kar pomeni »Justice League of America« oziroma fantastični globalizacijski svet superherojev, ki pomete z relikti zgodovine), mehanizme igranja pa že v naslednji fazi (igrice družinske »idile«) poveže z enako destruktivnimi vzorci domačih situacij, kot so vsakourstno družinsko nasilje, incest, socialna nestrpnost ali homofobnost. Že prostorsko-tematska kategorizacija na »ob-sceno« v Studiu MGL odmerja scenografsko (Branko Hojnik) stisnjenost v kot igrišča in bojišča obenem, kamor od strani opreza publika. Igra, kakopak, krši vsa možna (dramska) »pravila spodobnosti« in komentarje nasilja (režijske napotke, »športno« komentatorstvo in scenaristične predloge malih igralcev samih oziroma njihovih igralc) simultano dopolni z njegovim prikazom. Formalno in vsebinsko tako tematizira uprizarjanje nekih norm in že tudi njihovo transgresijo.

Režijsko se Jure Novak povsem zanese na vzbujanje regresivne faze pri (ženski) igralski postavi za kar najbolj verističen prikaz sedanosti. Blaž Jane Zupančič, ki edini prihaja iz »idealne«, dobro situirane družinske formacije, se vzpostavlja kot nesporni »capo di banda« nenehno provocirajoči v(r)azič s sumljivo bogatim prostaškim besedjem. Jurij se z Mojco Funkl strga s krščanskih vzgojnih vezi v nekontrolirani podivjanosti ali pa v popolni potopljenosti vanjo zamenja igro za realnost. Feminilnega in nehotenega outsiderja, zato pa večnega godrnjavčka Denisa zaobjame Tanja Ribič; Maja Boh najde do skrajnosti ziritiranega Vida na preseku z zagrenjenostjo, Stannia Boninsegna pa predstavlja fragilno neškodljivega Krištofa in ga iz otopele resigniranosti v prostovoljnem sprejemanju samokaznovalne vloge žrtve občasno oživi v spozabi igranja.

Eksplodije fizičnega nasilja so uprizorjene na način medijsko posredovanih podob, v smislu simuliranega in hipertrofirane mikastenja z dodanimi »posebnimi zvočnimi učinki«, a brez izmikajočih implikacij o medijski generiranosti nasilja. Banalnost »popkulture« nudi le iluzoren občutek nadmoči in kontrole nad situacijo, za hip odlepljene od mizernosti življenja (ki jo povsem fatalistično zacementira epilog s

sižejem usod fantkov). S preigravanjem različnih vlog (kjer se žrtev postavlja v vlogo – svojega – mučitelja) hkrati nevede na neki način uprizarjajo tehniko »psihodrame« s terapevtskimi učinki.

Režijsko-dramaturški dvojec (dramaturginja je Petra Pogorevc) se opira na inherentno problematiko besedila in decentno ter z uso pripadajočo težo povleče na plan daljnosežnost njenih družbenih konsekvenc pod varljivim okriljem slovenskih simbolov. S superlativiziranjem pozicij moči, po krvi hlepečem navijaškem spodbujanju nasilja in kategoričnemu zavračanju vsega šibkega, univerzalizira in perpetuiru pozicijo otrok, ki prenašajo zakon očeta – torej tisto inteligibilno kulturno navlako, ki jo potem strukturno odsevajo v svoji želji. Smiselno pa se ta krogotok nadgradi z dvakratno potujitvijo vlog. Najprej v generacijski razplatenosti, ki je v funkciji recipročne (prezgodnje) dozorelosti, in nato v spolni potujitvi, ki nakazuje dvojno vlogo žrtev (žensk in otrok) v patriarhalnem sistemu.

Spodbujanje domače dramske produkcije v MGL z uprizoritvijo 5fantkov.si Simone Semenič (ne nazadnje gre za dvakratno Grumovo nagrajenko) tako dokončno zavrača pomisleke – če ti še sploh obstajajo – o aktualnosti in angažiranosti (novejše) slovenske dramatike, še prej pa njene uprizorljivosti.

Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 147000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 382 cm²

2 / 2

V predstavi *5fantkov.si*, ki jo je po drami Simone Semenič v Studiu MGL režiral Jure Novak, peterica igralk odigra vloge prav toliko fantičev, ki v svoji igri »predelujejo« popkulturne vzorce in vsakdanje motive iz lastnih klavnih življenj.